

Sygn. akt II AKa 293/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Izabela Szumniak (spr.)

Sędziowie: SA Anna Kalbarczyk

SA Katarzyna Capałowska

Protokolant starszy sekretarz sądowy Marzena Brzozowska

przy udziale Prokuratora Renaty Adamkiewicz i oskarżyciela posiłkowego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2022 roku

sprawy:

1. R. M., syna A. i A. z domu B., urodzonego (...) w P., oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

2. K. M., córki J. i B. z domu C., urodzonej (...) w T., oskarżonej o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 1 marca 2021 r., sygn. akt XVIII K 37/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w jego punktach I. i II. w ten sposób, że z podstawy skazania oskarżonych R. M. i K. M. eliminuje art. 11 § 2 k.k.;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy ;

III. zasądza od oskarżonych R. M. i K. M. na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwoty po 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) od każdego z nich, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej;

IV. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za instancję odwoławczą, w tym kwoty po 1180 zł. (jeden tysiąc sto osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE	
--------------	--

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 293/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 marca 2021 r., sygnatura akt XVIII K 37/18

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	

#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.
	-----	-----

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.
	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzuty obrońcy oskarżonego R. M.	
	1. rażąca obraza przepisów postępowania art. 193 § 1 k.p.k., która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegającą na zaniechaniu przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z dziedziny rachunkowości na okoliczność wyliczenia wysokości szkody spowodowanej zachowaniem oskarżonych, w sytuacji gdy ustalenie tej okoliczności wymagało wiadomości specjalnych z dziedziny rachunkowości;	# zasadny # częściowo zasadny # oba zarzuty niezasadne

	<p>2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a mający wpływ na jego treść polegający na błędnym ustaleniu niżej wskazanych elementów stanu faktycznego:</p> <p>a. naruszenia przez oskarżonych wewnętrznych przepisów pokrzywdzonej określających sposób zawierania umów oraz aneksów do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych;</p> <p>b. ustalenia, że pokrzywdzona nie zgodziłaby się na zawarcie aneksów do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych na warunkach przyjętych przez oskarżonych w zakwestionowanych aneksach do umów;</p> <p>c. działania przez oskarżonych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i ze świadomością pokrzywdzenia (...) S.A.;</p> <p>d. działania przez oskarżonych w wykonaniu z góry powziętego zamiaru</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>Ad 1.</p> <p>Wbrew zarzutom obrońcy nie doszło do obrazy przez Sąd I instancji przepisu art. 193 § 1 k.p.k. Chybione jest zawarte w apelacji twierdzenie, że do ustalenia rozmiarów wyrządzonej szkody konieczna była opinia biegłego specjalisty z dziedziny rachunkowości. Przedmiotem sprawy nie były skomplikowane operacje czy transakcje lecz decyzje podjęte przez oskarżonych, których skutek w postaci szkody mógł być w stosunkowo prosty</p>		

sposób obliczony. Te działania arytmetyczne zdecydowanie nie wymagały wiadomości specjalnych i Sąd I instancji tym wymaganiom matematycznym w pełni sprostał. Sposób wyliczenia szkody, który przyjął, wbrew zarzutom obrońcy był prawidłowy. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd meriti szczegółowo, na konkretnych przykładach go opisał. Rozważania obrońcy dotyczące różnych możliwości modyfikacji przebiegu umów między stronami są czysto hipotetyczne i mają charakter wyłącznie polemiczny. Sąd apelacyjny wskazuje dodatkowo, że skarżący obrońca w toku postępowania cofnął wnioski o dopuszczenie biegłego na okoliczność obliczenia wysokości szkody.

Ad 2.

Powołując się na błąd w ustaleniach faktycznych popełniony przez Sąd meriti nie wskazał skarżący czy w jego ocenie jest to błąd pierwotny, czy też będący skutkiem obrazy przez sąd konkretnych przepisów postępowania karnego, w tym w szczególności art. 7 k.p.k. Jednocześnie obrońca uzasadniając swoje stanowisko w tym zakresie nie odnosi się wprost do przeprowadzonych dowodów, lecz kwestionuje określone działania procesowe strony przeciwnej, czyli pokrzywdzonej spółki.

Odnosząc się natomiast do meritum wskazywanych uchybień stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy dysponował wystarczającym materiałem dowodowym, zarówno w postaci dokumentacji, jak i o charakterze osobowym, na który powołał się w uzasadnieniu swojego orzeczenia, aby dokonać rekonstrukcji przebiegu stanu

faktycznego w sprawie. Dokonał prawidłowej, zgodnej z art. 7 k.p.k. oceny wszystkich dowodów, a swoje stanowisko drobiazgowo i przekonywująco uzasadnił. Miał więc pełne podstawy do przyjęcia, że sposób działania oskarżonych był niezgodny z obowiązującymi procedurami, zaś pokrzywdzona spółka nie zgodziłaby się na zawarcie aneksów na warunkach przyjętych przez oskarżonych. Motywując swoje stanowisko w zakresie wewnętrznych procedur obowiązujących w stosunku do zawieranych umów wskazał między innymi na dowody z zeznań świadków M. W., P. Ż., K. R. czy częściowo A. W.. Sąd w uzasadnieniu szczegółowo również odniósł się do kwestii działania oskarżonych w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz wypełnienia znamion przestępstwa oszustwa. Argumentacja ta jest szeroko przedstawiona w uzasadnieniu, w części: „Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej”. Sąd Apelacyjny w pełni ją podziela.

Wniosek

1. o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego; ewentualnie
2. o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

zasadny
częściowo zasadny
oba wnioski niezasadne

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.

Wobec braku potwierdzenia zarzutów apelacji wnioski są niezasadne.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p><u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
<p>1</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p><u>Całość rozstrzygnięcia Sądu I instancji za wyjątkiem korekty dotyczącej wyeliminowania z podstawy skazania oskarżonych w punktach I i II wyroku art. 11 § 2 kk.</u></p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.</p>	
<p>Podniesione w apelacji obrońcy zarzuty nie zostały potwierdzone w postępowaniu apelacyjnym, a nadto sąd odwoławczy, poza drobnym błędem w podstawie skazania nie stwierdził okoliczności prowadzących do dalej idącej zmiany bądź uchylenia zaskarżonego orzeczenia poza granicami środków odwoławczych.</p>	
<p><u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p><u>Wyeliminowanie z podstawy skazania oskarżonych w punktach I i II wyroku art. 11 § 2 kk.</u></p>	

Zwięźle o powodach zmiany.	
Ponieważ przepisy art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. nie pozostają w zbiegu kumulatywnym art.11 § 2 k.k. należało wyeliminować z podstawy skazania.	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</u>		
	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylecia.		
-----	-----	
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia.		
-----	-----	
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
-----	-----	
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej		

warunkowego postępowania.	umorzenia	

5.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylenia.		

<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		

<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku</u>		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.

6. Koszty Procesu		

Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	III, IV	<p>1. zasądzone od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwoty po 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych), tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej (§11 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie);</p> <p>2. oskarżonych obciążono kosztami postępowania odwoławczego z</p>

uwagi na brak podstaw do
zwolnienia z ich uiszczenia.

7. PODPIS		
Izabela Szumniak Anna Kalbarczyk Katarzyna Capałowska		
<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>		
Wpisać kolejny numer załącznika 1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego R. M.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość rozstrzygnięcia sądu I Instancji	
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>		

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	uchylenie	#	zmiana

<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>			
Wpisać kolejny numer załącznika 2			
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonej K. M.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość rozstrzygnięcia Sądu I instancji		
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

<u>1.3</u> <u>Granice</u> <u>zaskarżenia</u>			
Wpisać kolejny numer załącznika 3			
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	W części dotyczącej opisu czynu		
<u>1.3.1</u> <u>Kierunek i zakres</u> <u>zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2</u> <u>Podniesione</u> <u>zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	uchylenie	# zmiana